

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протоколом засідання

Регіональної координаційної ради з питань
громадського здоров'я у Львівській області
від 31 жовтня 2025 року №2/2025

**РЕГІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ЗАХОДІВ
профілактики йодної недостатності серед населення Львівщини на 2026 – 2030 роки**

№ №	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальні виконавці	Індикатор виконання	Стан виконання
1.	Забезпечення ефективної системи моніторингу захворювань населення, зумовлених йодною недостатністю				
1.1.	Забезпечити проведення моніторингу захворювань населення на йододефіцитні хвороби в розрізі вікових груп, зокрема дітей до 18 років, вагітних, з метою визначення репрезентативних груп населення, які мають йодозалежні хвороби	2026 - 2030 роки	КНП ЛОР «Львівський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики», Заклади охорони здоров'я області, що надають первинну медичну допомогу, ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Підвищення показника виявлення репрезентативних груп населення, які мають йододефіцитні хвороби щороку на 10%	
1.2.	У разі звернення до закладів охорони здоров'я вагітних жінок, незалежно від приводу звернення, рекомендувати обстеження на визначення вмісту йоду в сечі	2026 - 2030 роки	Заклади охорони здоров'я області, що надають первинну та спеціалізовану медичну допомогу	Епідеміологічна оцінка йодного статусу у вагітних у 60% випадків	
1.3.	В громадах з лабораторно визначеним низьким вмістом йоду у питній воді ініціювати питання профілактичного призначення препаратів, що містять йод, дитячому населенню, вагітним, жінкам, які годують	2026 - 2030 роки	Голови сільських, селищних, міських територіальних громад, Керівники закладів охорони здоров'я, Керівники закладів освіти	Зниження захворюваності на йододефіцитні хвороби серед населення на 10%	

1.4.	Організувати в громадах виїзні «Дні здоров'я» із залученням мультидисциплінарних команд з числа представників закладів охорони здоров'я, ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України», Львівського національного медичного університету ім.Д.Галицького та можливістю отримати консультацію, пройти первинний скринінг (наприклад, пальпацію щитовидної залози), отримати інформацію про необхідність профілактичних заходів	2026 - 2030 роки	КНП ЛОР «Львівський обласний клінічний перинатальний центр», Заклади охорони здоров'я області, Голови сільських, селищних, міських територіальних громад, Львівський національний медичний університет ім.Д.Галицького (за згодою) ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Проведення одного заходу щороку в одній територіальній громаді	
2.	Забезпечення моніторингу щодо впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення				
2.1.	Забезпечити проведення виробничого лабораторного контролю якості питної води, що подається споживачам, відповідно до вимог Державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» ДСанПіН 2.2.4-171-10, зокрема за вмістом йоду, як показника фізіологічної повноцінності мінерального складу води	2026 - 2030 роки	Суб'єкти господарювання, що надають послуги водопостачання населенню	Досягнення показника кількості водопроводів (комунальних, відомчих, сільських), які забезпечили лабораторний контроль якості води питної, що споживає населення, щодо вмісту йоду до 20%	
2.2.	Забезпечити систематичне проведення вибіркового лабораторних досліджень якості питної води з централізованих	2026 - 2030 роки	ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Забезпечення виконання плану моніторингових досліджень на 100%	

	мереж водопостачання, у тому числі відомчих, сільських та локальних водопроводів, зокрема щодо вмісту йоду, як показника фізіологічної повноцінності мінерального складу води (відповідно до додатку 4 ДСанПіН 2.2.4-171-10), згідно з планом моніторингових досліджень об'єктів довкілля та факторів середовища життєдіяльності людини Львівської області			щороку	
2.3.	Здійснювати моніторинг рівня йоду в питній воді з нецентралізованих джерел, яку споживає населення Львівської області, для оцінки ризику йододефіцитних станів	2026 - 2030 роки	ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Збільшення кількості лабораторних досліджень для контролю якості води питної, що споживає населення, щодо вмісту йоду на 20%	
2.4.	Інформувати населення щодо якості та безпечності питної води, що подається споживачам, у тому числі про вміст йоду, як одного з важливих мікроелементів, що впливають на стан щитоподібної залози та загальне здоров'я	2026 - 2030 роки	Керівники підприємств водопровідно-каналізаційного господарства області, Голови районних військових адміністрацій, Голови сільських, селищних, міських територіальних громад, ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Щокварталу оприлюднювати інформацію щодо якості питної води для споживачів на власних інформаційних ресурсах	
3.	Забезпечення моніторингу щодо задоволення потреб населення йодованою сіллю та йодовмісними продуктами харчування				
3.1.	Контролювати використання йодованої кухонної солі, інших йодовмісних продуктів харчування під час приготування страв у закладах дошкільної, загальної	2026 - 2030 роки	Департамент освіти і науки Львівської ОДА, Відділи освіти органів місцевого самоврядування, Керівники закладів освіти, дитячих закладів	Збільшення доступності до йодованої солі та йодовмісних продуктів харчування для	

	середньої освіти, а також у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку		оздоровлення та відпочинку	споживачів на 50%	
3.2.	Забезпечити систематичний контроль за умовами зберігання, транспортування та реалізації йодованої кухонної солі в мережах гуртової та роздрібно торгівлі	2026 - 2030 роки	Керівники підприємств гуртової та роздрібно торгівлі області	Дотримання умов зберігання, транспортування та реалізації у 100% випадків	
3.3.	Здійснювати контроль за дотриманням регламентованих законодавством вимог до упаковки збагачених йодом харчових продуктів під час проведення планових заходів державного нагляду (після закінчення воєнного стану або після прийняття змін у законодавстві)	2026 - 2030 роки	ГУ Держпродспоживслужби у Львівській області (за згодою)	Дотримання виробниками вимог до упаковки харчових продуктів, збагачених йодом, у 100% випадків	
3.4.	Рекомендувати розробку технологій та розширення асортименту виробництва продуктів харчування, збагачених йодом, селеном, залізом та мікронутрієнтами (мінеральна вода, хліб, дріжджі, йодне молоко (йогурти) тощо)	2026 - 2030 роки	Департамент економічної політики облдержадміністрації, Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, Суб'єкти господарювання, ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Розширення асортименту виробництва продуктів харчування, збагачених йодом, селеном, залізом та мікронутрієнтами на 10%	
4	Забезпечення стратегічного керівництва у сфері громадського здоров'я				
4.1.	Розглянути можливість виділення коштів з місцевих бюджетів на заходи з лабораторного моніторингу мікроелементного складу питної води, проведення інформаційно-просвітницьких заходів, закупівлю йодованої солі	2026 - 2030 роки	Голови районних військових адміністрацій, Голови сільських, селищних, міських територіальних громад, Обласна, районні, міські, селищні, сільські ради	Виділення коштів для закладів освіти та охорони здоров'я у 10% територіальних громад	

	для закладів освіти та охорони здоров'я				
4.2.	Впровадження місцевих програм профілактики йододефіциту, зокрема шляхом популяризації вживання йодованої солі та продуктів, збагачених йодом, через освітні кампанії, медіа, заклади освіти, охорони здоров'я	2026 - 2030 роки	Голови районних військових адміністрацій, Голови сільських, селищних, міських територіальних громад	Впровадження місцевих програм профілактики йододефіциту у 10% територіальних громад	
4.3.	Організувати проведення широкої інформаційної кампанії для населення щодо причин захворюваності йододефіцитними хворобами, популяризації знань серед населення, в т.ч. дитячого, щодо споживання продуктів харчування, збагачених йодом	2026 - 2030 роки	Голови районних військових адміністрацій, Голови сільських, селищних, міських територіальних громад, Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, Департамент комунікації та внутрішньої політики, Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Львівський національний медичний університет ім.Д.Галицького (за згодою), ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою), Громадські організації	Розширення інформованості населення щодо профілактики захворювань, спричинених йододефіцитом шляхом проведення одного заходу щокварталу в одній територіальній громаді	
4.4.	Організувати проведення інформаційної кампанії для населення щодо наявності в торгівельній мережі йодованої кухонної солі та переліку йодовмісних продуктів харчування	2026 - 2030 роки	ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою), Керівники підприємств гуртової та роздрібної торгівлі області	Розширення інформованості населення щодо профілактики захворювань, спричинених йододефіцитом шляхом проведення 2 заходів щороку у торгівельній	

				мережі	
4.5.	Надавати рекомендації суб'єктам господарювання, зокрема торговельним мережам, щодо популяризації продуктів, збагачених йодом, у тому числі шляхом маркування або розміщення в торгових залах інформаційних логотипів із позначками «Містить йод» для інформування та заохочення споживачів до здорового вибору	2026 - 2030 роки	ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Розширення інформованості населення щодо профілактики захворювань, спричинених йододефіцитом шляхом проведення 2 заходів щороку у торговельній мережі	
4.6.	Забезпечити маркування або розміщення в торгових залах інформаційних логотипів із позначками «Містить йод» для популяризації продуктів, збагачених йодом	2026 - 2030 роки	Керівники закладів торгівлі	Розширення інформованості населення щодо профілактики захворювань, спричинених йододефіцитом	
4.7.	Забезпечити систематичне інформування учасників освітнього процесу про важливість профілактики йододефіциту шляхом поширення науково обґрунтованих і доступних освітніх матеріалів щодо споживання продуктів харчування, збагачених йодом (зокрема йодованої солі, морської риби, молочних продуктів тощо)	2026 - 2030 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою), Львівський національний медичний університет ім.Д.Галицького (за згодою)	Розширення інформованості населення щодо профілактики захворювань зумовлених йододефіцитом шляхом проведення заходів у 5 закладах освіти щороку	
4.8.	Рекомендувати включення теми профілактики йододефіциту до	2026 - 2030 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації	Включення теми профілактики	

	програм з основ здоров'я, біології, валеології та заходів з формування здорового способу життя в закладах освіти			йододефіциту до програм з основ здоров'я, біології, валеології та заходів з формування здорового способу життя в 5 закладах освіти щороку	
4.9.	Організовувати періодичне опитування (анкетування) серед учасників освітнього процесу та батьків здобувачів освіти з метою оцінки рівня обізнаності про добову потребу в йоді для різних вікових груп дітей, основні джерела йоду в харчуванні та наслідки йододефіциту для здоров'я дітей	2026 - 2030 роки	ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Провести оцінку обізнаності серед учасників освітнього процесу та батьків здобувачів освіти щодо профілактики захворювань зумовлених йододефіцитом у 5 закладах освіти щороку	
4.10.	Сприяти міжсекторальній взаємодії для впровадження профілактичних заходів щодо йододефіциту (інформування, скринінг ризиків, консультації для батьків тощо)	2026 - 2030 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, Заклади охорони здоров'я, Львівський національний медичний університет ім.Д.Галицького (за згодою) ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Проведення заходів щодо профілактики захворювань, зумовлених йододефіцитом, в 5 закладах охорони здоров'я щороку	

4.11.	Здійснювати аналіз статистичних даних щодо захворюваності, пов'язаної з йододефіцитом, а також даних лабораторних досліджень за якістю води, з метою оцінки ступеня ризику та підготовки аналітичних висновків для органів виконавчої влади і місцевого самоврядування	2026 - 2030 роки	КНП ЛОР «Львівський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики», ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Оцінка стану захворюваності та ризику виникнення захворювань, зумовлених йододефіцитом	
4.12.	Розробляти та впроваджувати інформаційно-просвітницькі кампанії, спрямовані на формування у населення розуміння важливості профілактики йододефіциту та споживання йодованих продуктів (зокрема, йодованої солі, морської риби, молочних продуктів тощо). Використовувати для цього сучасні комунікаційні платформи, соціальні мережі та партнерства з громадами	2026 - 2030 роки	ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою), Департамент комунікації та внутрішньої політики	Розширення інформованості населення щодо профілактики захворювань зумовлених йододефіцитом	
4.13.	Проводити опитування через соцмережі, месенджери серед дорослого населення щодо рівня обізнаності про йододефіцит, його наслідки та методи профілактики. Результати моніторингу використовувати для коригування комунікаційної стратегії	2026 - 2030 роки	ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (за згодою)	Проведення щороку оцінки обізнаності населення щодо профілактики захворювань зумовлених йододефіцитом в соцмережах, месенджерах	